

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1998-1999

---

26 JANVIER 1999

Proposition de loi modifiant le Code judiciaire et la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique

---

AMENDEMENTS

déposés après le renvoi par la séance plénière

N° 174 DE M. **D'HOOGHE**

Art. 12

Supprimer cet article.

Justification

Afin de respecter le prescrit des articles 77 et 78 de la Constitution, il est de pratique usuelle de distinguer les matières relevant de l'un et celles relevant de l'autre, sous forme de projets ou de propositions de loi distincts.

Les dispositions les plus évidentes sont reprises dans les amendements n°s 168 à 173 (doc. Sénat, n° 1-614/10) et les amendements n°s 27 à 32 (doc. Sénat, n° 1-417/12), qui proposent de supprimer certains articles de la proposition de loi n° 614 et de les insérer dans la proposition de loi n° 417.

Voir:

Documents du Sénat:

1-614 - 1996/1997:

N° 1: Proposition de loi de M. D'Hooghe et consorts.

1-614 - 1997/1998:

N°s 2 à 5: Amendements.

1-614 - 1998/1999:

N°s 6 et 7: Amendements.

N° 8: Rapport.

N° 9: Texte adopté par la commission.

N° 10: Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1998-1999

---

26 JANUARI 1999

Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging

---

AMENDEMENTEN

ingediend na de terugzending door de plenaire vergadering

Nr. 174 VAN DE HEER **D'HOOGHE**

Art. 12

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Om de artikelen 77 en 78 van de Grondwet in acht te nemen, is het gebruikelijk de aangelegenheden die onder het ene of het andere artikel vallen, ook in afzonderlijke wetsontwerpen of wetsvoorstellen onder te brengen.

De meest voor de hand liggende bepalingen zijn opgenomen in de amendementen nrs. 168 tot en met 173 (Stuk Senaat, nr. 1-614/10) en de amendementen nrs. 27 tot en met 32 (Stuk Senaat, nr. 1-417/12) die voorstellen sommige artikelen te doen vervallen in het wetsvoorstel nr. 614 en ze in te voegen in het wetsvoorstel nr. 417.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-614 - 1996/1997:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer D'Hooghe c.s.

1-614 - 1997/1998:

Nrs. 2 tot 5: Amendementen.

1-614 - 1998/1999:

Nrs. 6 en 7: Amendementen.

Nr. 8: Verslag.

Nr. 9: Tekst aangenomen door de commissie.

Nr. 10: Amendementen.

Outre les articles énumérés dans ces amendements, il y en a d'autres encore qui règlent des matières visées à l'article 77 de la Constitution.

Dans son avis du 10 octobre 1995, qui est presque entièrement consacré à la question épineuse du bicaméralisme des dispositions légales, le Conseil d'État indique sans détour qu'au vu du 3° de l'article 77, alinéa premier, de la Constitution, la compétence et l'organisation du Conseil de la concurrence relèvent des matières obligatoirement bicamérales. Ainsi, «l'organisation, la compétence et la tâche des juridictions administratives devront bel et bien être réglées suivant la procédure du bicaméralisme intégral.»(1)

Selon *De Grondwet* (Wouter Pas (éd.), Die Keure, 1998), la répartition est la suivante:

Matières relevant de l'article 77:

— Organisation des juridictions administratives et du Conseil d'État;

— Compétences des juridictions administratives et du Conseil d'État;

— Procédure devant le Conseil d'État.

Matières ne relevant pas de l'article 77:

— Procédure devant les juridictions administratives (et autres).

Les articles suivants du texte adopté par la commission (doc. Sénat, n° 1-614/9) devraient donc encore entrer en ligne de compte:

— Article 12: devoir de secret des membres du Conseil de la concurrence.

— Article 17, § 2, alinéas 2 à 7: le secret des affaires est protégé pendant l'instruction sur décision du président du Conseil de la concurrence.

§ 2, alinéas 1er et 8: le Conseil de la concurrence peut classer un dossier.

§ 5: possibilité pour le Conseil de demander aux rapporteurs de procéder à une instruction complémentaire.

— Article 21, § 1er, alinéas 2 et suivants: le président du Conseil de la concurrence protège le secret des affaires.

§ 5: le Conseil de la concurrence peut demander un rapport complémentaire.

— Article 27: nouvel article 32ter: le président du Conseil de la concurrence protège le secret des affaires et peut prendre une décision à ce sujet.

— Article 29: le Conseil de la concurrence peut prendre des décisions en matière de concentrations (tous les §§).

— Article 30, § 2: «Lorsque le Conseil de la concurrence constate dans sa décision que la concentration n'est pas admissible, il ordonne, en vue de rétablir une concurrence effective, la scission des entreprises ou des actifs groupés, la fin du contrôle en commun ou toute autre mesure appropriée.»

— Articles 37 et 38: concernent la compétence de la cour d'appel de Bruxelles, tant en ce qui concerne la question préjudicielle que le recours des décisions du Conseil de la concurrence. À strictement parler, seuls les §§ 1er, 2 et 5 de l'article 37 et les §§ 1er et

Naast de artikelen opgesomd in deze amendementen zijn er nog andere die aangelegenheden regelen als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

In zijn advies van 10 oktober 1995, dat haast volledig gewijd is aan de heikle problematiek van de bicameraliteit van wetbepalingen, stelt de Raad van State onomwonden dat uit de lezing van onderdeel 3° van artikel 77, eerste lid, van de Grondwet, de bevoegdheid en de organisatie van de Raad voor de Mededinging tot de verplicht bicamerale materies behoort. Zo zal «de organisatie, de bevoegdheid en de taak van de administratieve rechtscolleges wel degelijk moeten worden geregeld volgens de werkwijze van het volledige bicameralisme.»(1)

Volgens de Grondwet, (Wouter Pas (ed.), Die Keure, 1998) is de opdeling dan:

Aangelegenheden die vallen onder artikel 77:

— Inrichting administratief rechtscolleges en Raad van State;

— Bevoegdheden administratief rechtscollege en Raad van State;

— Rechtspleging voor Raad van State.

Aangelegenheden die niet onder artikel 77 vallen:

— Rechtspleging voor administratieve (en andere) rechtscolleges.

De volgende artikelen van de tekst aangenomen door de commissie (Stuk Senaat, nr. 1-614/9) zouden dus nog in aanmerking komen:

— Artikel 12: geheimhoudingsplicht van de leden van de Raad voor de Mededinging.

— Artikel 17, § 2, leden 2 tot 7: het zakengeheim wordt tijdens het onderzoek beschermd door een beslissing van de voorzitter van de Raad voor de Mededinging.

§ 2, lid 1 en 8: de Raad voor de Mededinging kan een dossier seponeren.

§ 5: mogelijkheid voor de Raad om een vraag tot bijkomend onderzoek te richten aan de verslaggevers.

— Artikel 21, § 1, lid 2 en volgende: de voorzitter van de Raad voor de Mededinging beschermt het zakengeheim.

§ 5: de Raad voor de Mededinging kan een bijkomend verslag vragen.

— Artikel 27: het nieuwe artikel 32ter: de voorzitter van de Raad voor de Mededinging beschermt het zakengeheim en kan hierover een beslissing nemen.

— Artikel 29: de Raad voor de Mededinging beslist inzake concentraties (alle §§).

— Artikel 30, § 2: «Wanneer de Raad voor de Mededinging in zijn beslissing vaststelt dat de concentratie niet toelaatbaar is, beveelt hij met het oog op het herstellen van een daadwerkelijke mededinging, de splitsing van de gegroepeerde ondernemingen of activa, het stopzetten van de gemeenschappelijke controle of elke andere geëigende maatregel.»

— Artikelen 37 en 38: betreffen de bevoegdheid van het hof van beroep te Brussel, zowel wat de prejudiciële vraag betreft als het hoger beroep tegen beslissingen van de Raad voor de Mededinging. Strikt genomen, betreffen alleen de §§ 1, 2 en 5 van arti-

(1) Avis du Conseil d'État, 10 octobre 1995, L.24.111/2/V - L.24.594/2/V.

(1) Advies van de Raad van State, 10 oktober 1995, L.24.111/2/V - L.24.594/2/V.

4 de l'article 38 sont des matières relevant de l'article 77. Le reste concerne la procédure.

— Article 39: possibilité de recours en annulation devant le Conseil d'État. Le § 2 n'est pas, à proprement parler, une matière relevant de l'article 77 (il précise les mentions que doit contenir la requête).

N° 175 DE M. D'HOOGHE

Art. 17

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 17. — À l'article 24 de la même loi modifiée par la loi du ... modifiant certains articles de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, apporter les modifications suivantes :

A. Insérer un § 1er (nouveau), rédigé comme suit :

§ 1er. Les demandes et les plaintes relatives aux pratiques restrictives de concurrence sont introduites devant le Conseil de la concurrence, qui les transmet au corps des rapporteurs pour instruction.

B. Avant le dernier paragraphe, qui devient le § 5, insérer deux paragraphes (nouveaux) rédigés comme suit :

§ 3. Au terme de l'instruction et avant l'établissement d'un rapport motivé, les rapporteurs communiquent leurs griefs éventuels aux entreprises concernées et convoquent celles-ci afin de leur permettre de présenter leurs observations.

§ 4. Le rapporteur dépose son rapport motivé auprès du Conseil. Ce rapport comprend le rapport d'instruction, une proposition de liste d'observations et une proposition de décision.

Le rapport comprend également une proposition motivée de réglementation au sens du deuxième alinéa de l'article 28, § 1er, si le rapporteur estime que les faits concrets nécessitent une réglementation générale. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 174.

N° 176 DE M. D'HOOGHE

Art. 21

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 21. — A. À l'article 27, § 1er, modifié par la loi du ... modifiant certains articles de la loi du 5 août

kel 37 en de §§ 1 en 4 van artikel 38 aangelegenheden als bedoeld in artikel 77. De rest gaat over de rechtspleging.

— Artikel 39: mogelijkheid van annulatieberoep bij de Raad van State. Strikt genomen betreft § 2 (bepaalt de onderdelen van het verzoekschrift) geen aangelegenheid als bedoeld in artikel 77.

Nr. 175 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 17

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 17. — In artikel 24 van dezelfde wet zoals gewijzigd door de wet van ... tot wijziging van sommige artikelen van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. Een nieuwe § 1 invoegen, luidende :

§ 1. De verzoeken en de klachten betreffende de restrictieve mededingingspraktijken worden ingediend bij de Raad voor de Mededinging, die ze voor onderzoek aan het korps verslaggevers verzendt.

B. Voor de laatste paragraaf die § 5 wordt, twee nieuwe paragrafen invoegen, luidende :

§ 3. Op het einde van het onderzoek en vóór het opstellen van een gemotiveerd verslag delen de verslaggevers hun eventuele punten van bezwaar mede aan de betrokken ondernemingen en roepen deze bijeen opdat zij hun opmerkingen kunnen voorleggen.

§ 4. De verslaggever legt zijn gemotiveerd verslag voor aan de Raad. Dit verslag omvat het onderzoeksverslag, een voorstel van opsomming van de punten van bezwaar en een voorstel tot beslissing.

Het verslag omvat eveneens een gemotiveerd voorstel tot reglementering zoals bepaald in het tweede lid van artikel 28, § 1, indien de verslaggever meent dat de concrete feiten een algemene reglementering noodzakelijk. »

Verantwoording

Zie de verantwoording bij het amendement nr. 174.

Nr. 176 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 21

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 21. — A. In artikel 27, § 1, eerste lid, van dezelfde wet zoals gewijzigd door de wet van ... tot

1991 sur la protection de la concurrence économique, insérer un alinéa premier (nouveau), rédigé comme suit :

« § 1er. Après le dépôt du rapport visé à l'article 24, § 3 ou § 4, le rapporteur en avise les entreprises dont l'activité a fait l'objet de l'instruction, ainsi que le plaignant si le Conseil le juge approprié, et leur en envoie copie au moins un mois avant la date de l'audience au cours de laquelle le Conseil procédera à l'examen de l'affaire. Il porte à leur connaissance qu'ils peuvent consulter le dossier au secrétariat du Conseil de la concurrence et en obtenir copie contre paiement.

B. À l'article 27, § 2, alinéa 1er, de la même loi, les mots « ou la concentration » sont abrogés.

C. L'article 27, § 2, alinéa 3, de la même loi est complété par la disposition suivante :

« Dans les secteurs économiques placés sous le contrôle ou la surveillance d'un organisme public ou d'une autre institution publique spécifique, ces organismes ou institutions sont à considérer comme justifiant d'un intérêt suffisant.

Dans tous les cas, le ministre est à considérer comme justifiant d'un intérêt suffisant. »

D. L'article 27, § 2, alinéa 4, de la même loi est abrogé.

E. L'article 27, § 2, de la même loi est complété par la disposition suivante :

« En tout cas, une décision ou un arrêté ministériel doit être pris dans les six mois du dépôt, auprès du Conseil, du rapport prévu à l'article 24, § 3 ou § 4, et à l'article 29. Ce délai est également applicable lorsque le rapport contient une proposition de classement. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 174.

N° 177 DE M. D'HOOGHE

Art. 27

Supprimer l'article 32ter proposé.

wijziging van sommige artikelen van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, een nieuw lid invoegen, luidende :

« § 1. Na het neerleggen van het in artikel 24, § 3 of § 4, bedoelde verslag, brengt de verslaggever de ondernemingen op wier activiteit het onderzoek betrekking had hiervan op de hoogte, evenals de indiener van de klacht zo de Raad dit aangewezen acht, en stuurt hen een kopie ten minste één maand vóór de datum van de zitting waarop de Raad de zaak zal onderzoeken. Hij brengt hen ter kennis dat zij op het secretariaat van de Raad voor de Mededinging inzage kunnen nemen van het dossier en tegen betaling een kopie ervan kunnen krijgen.

B. In artikel 27, § 2, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden « of concentratie » opgeheven.

C. Artikel 27, § 2, derde lid, van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Voor de economische sectoren die onder de controle of het toezicht van een openbare instelling of een andere geëigende overheidsinstelling zijn geplaatst, worden deze instellingen of overheidslichamen geacht een voldoende belang te hebben.

In alle gevallen wordt de minister geacht een voldoende belang te hebben. »

D. Artikel 27, § 2, vierde lid, van dezelfde wet wordt opgeheven.

E. Artikel 27, § 2, van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« In elk geval moet er binnen zes maanden nadat het verslag bedoeld in artikel 24, § 3 of § 4, en in artikel 29 bij de Raad is ingediend, een beslissing of een ministerieel besluit worden genomen. Die termijn is ook toepasselijk als het verslag een voorstel tot sepot bevat. »

Verantwoording

Zie de verantwoording bij het amendement nr. 174.

Nr. 177 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 27

Het voorgestelde artikel 32ter doen vervallen.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 174.

N° 178 DE M. D'HOOGHE

Art. 29

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 174.

N° 179 DE M. D'HOOGHE

Art. 30

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 30. — À l'article 34 de la même loi modifié par la loi du ... modifiant certains articles de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, sont ajoutés un § 1er et un § 3 (nouveaux), rédigés comme suit :

« Art. 34. — § 1er. Si, conformément à l'article 33, § 2.1, b), le Conseil de la concurrence décide d'engager la procédure, le rapporteur dépose un rapport complémentaire au Conseil de la concurrence.

Après réception de ce rapport, le conseil en envoie une copie aux parties, conformément à l'article 27, § 1er.

§ 3. Le délai visé au § 1er du présent article ne peut être prorogé qu'à la demande expresse des parties et, au maximum, pour la durée qu'elles proposent. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 174.

N° 180 DE M. D'HOOGHE

Art. 39

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 39. — Un article 43ter (nouveau), rédigé comme suit, est inséré dans la même loi modifiée par la loi du ... modifiant certains articles de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique :

« Art. 43ter. — La requête visée à l'article 43bis, § 1er, contient, sous peine de nullité :

1° l'indication des jour, mois et an;

Verantwoording

Zie de verantwoording bij het amendement nr. 174.

Nr. 178 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 29

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie de verantwoording bij het amendement nr. 174.

Nr. 179 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 30

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 30. — In artikel 34 van dezelfde wet, zoals gewijzigd door de wet van ... tot wijziging van sommige artikelen van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, worden een § 1 en een § 3 (nieuw) toegevoegd, luidende :

« Art. 34. — § 1. Indien, overeenkomstig artikel 33, § 2.1, b), de Raad voor de Mededinging beslist de procedure in te zetten, dient de verslaggever een bijkomend verslag in bij de Raad voor de Mededinging.

Na ontvangst van dit verslag stuurt de Raad een kopie ervan aan de partijen, overeenkomstig artikel 27, § 1.

§ 3. De termijn bedoeld in § 1 van dit artikel kan niet verlengd worden tenzij op uitdrukkelijk verzoek van de partijen en ten hoogste voor de duur die zij voorstellen. »

Verantwoording

Zie de verantwoording bij het amendement nr. 174.

Nr. 180 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 39

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 39. — In dezelfde wet, zoals gewijzigd door de wet van ... tot wijziging van sommige artikelen van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, wordt een artikel 43ter (nieuw) ingevoegd, luidende :

« Art. 43ter. — Het verzoekschrift, zoals bedoeld in artikel 43bis, § 1, bevat op straffe van nietigheid :

1° de aanduiding van dag, maand en jaar;

2° les nom, prénom, profession et domicile du requérant, s'il s'agit d'une personne physique, ainsi que, le cas échéant, son numéro d'inscription au registre de commerce ou au registre de l'artisanat;

3° la dénomination, la forme, le siège social et l'identité et la qualité de la personne ou de l'organe qui le représente, s'il s'agit d'une personne morale, ainsi que, le cas échéant, son numéro d'inscription au registre de commerce ou au registre de l'artisanat;

4° la mention de la décision contre laquelle le recours est introduit;

5° le cas échéant, les noms, prénoms, domicile ou, à défaut, la résidence ou la dénomination, la forme et le siège social des parties à qui la décision a dû être notifiée;

6° l'énonciation des griefs;

7° la signature du requérant ou de son avocat.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 174.

N° 181 DE M. **D'HOOGHE**

Art. 5

Supprimer cet article.

N° 182 DE M. **D'HOOGHE**

Art. 8

Supprimer cet article.

N° 183 DE M. **D'HOOGHE**

Art. 11

Supprimer cet article.

N° 184 DE M. **D'HOOGHE**

Art. 13

Supprimer le premier paragraphe de cet article.

N° 185 DE M. **D'HOOGHE**

Art. 45

Supprimer cet article.

2° de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker, indien het om een natuurlijke persoon gaat, evenals, in voorkomend geval, zijn inschrijvingsnummer in het handelsregister of in het ambachtsregister;

3° de benaming, de vorm, de maatschappelijke zetel en de identiteit en de hoedanigheid van de persoon of, indien het om een rechtspersoon gaat, het orgaan dat hem vertegenwoordigt evenals, in voorkomend geval, zijn inschrijvingsnummer in het handelsregister of in het ambachtsregister;

4° de vermelding van de beslissing waartegen beroep wordt ingesteld;

5° in voorkomend geval, de naam, de voornaam, de woonplaats of, bij gebreke daarvan, de verblijfplaats of de benaming, de vorm en de maatschappelijke zetel van de partijen waaraan de beslissing ter kennis wordt gebracht;

6° de uiteenzetting van de punten van bezwaar;

7° de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

Verantwoording

Zie de verantwoording bij het amendement nr. 174.

Nr. 181 VAN DE HEER **D'HOOGHE**

Art. 5

Dit artikel doen vervallen.

Nr. 182 VAN DE HEER **D'HOOGHE**

Art. 8

Dit artikel doen vervallen.

Nr. 183 VAN DE HEER **D'HOOGHE**

Art. 11

Dit artikel doen vervallen.

Nr. 184 VAN DE HEER **D'HOOGHE**

Art. 13

De eerste paragraaf van dit artikel doen vervallen.

Nr. 185 VAN DE HEER **D'HOOGHE**

Art. 45

Dit artikel doen vervallen.

Jacques D'HOOGHE.

N° 186 DE MME WILLAME-BOONEN

Art. 49

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 49. — *La présente loi entre en vigueur le même jour que la loi du ... modifiant certains articles de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique.*

Les dispositions de la présente loi ne s'appliquent pas aux procédures engagées auprès du Conseil de la concurrence au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi. »

Justification

Afin de respecter le prescrit des articles 77 et 78 de la Constitution, divers amendements ont été formulés afin de distinguer les matières relevant de l'un ou de l'autre article sous la forme de propositions de loi distinctes. Suite à ces modifications, il a fallu adapter l'entrée en vigueur des deux propositions de loi en discussion. Il est, dès lors, prévu que les deux propositions doivent entrer en vigueur le même jour.

Magdeleine WILLAME-BOONEN

Nr. 186 VAN MEVROUW WILLAME-BOONEN

Art. 49

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 49. — *Deze wet treedt in werking op dezelfde dag als de wet van ... tot wijziging van sommige artikelen van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging.*

De bepalingen van deze wet zijn niet van toepassing op de procedures die bij de Raad voor de mededinging hangende zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet. »

Verantwoording

Met het oog op de naleving van de artikelen 77 en 78 van de Grondwet werden verschillende amendementen geformuleerd die ertoe strekten de aangelegenheden die onder het ene of onder het andere artikel vallen, in afzonderlijke wetsvoorstellen onder te brengen. Bijgevolg moet de inwerkingtreding van de twee voorliggende wetsvoorstellen aangepast worden. Daarom wordt bepaald dat de twee voorstellen op dezelfde dag in werking moeten treden.